

**Sprawozdanie
z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Mieścisku**

za 2019 r.

Mieścisko, kwiecień 2020 r.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Forma i rodzaj świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Cele pomocy społecznej:

- umożliwienie osobom i rodzinom życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych,
- doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia świadczeniobiorców i ich integracji ze środowiskiem,
- zapobieganie sytuacjom, w których niezbędne jest udzielenie pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieście w roku sprawozdawczym realizował zadania wynikające z niżej wymienionych ustaw:

- o pomocy społecznej,
- o świadczeniach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- o karcie dużej rodziny,
- o systemie ubezpieczeń społecznych,
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **701 zł**, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **528 zł**, zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”

przy jednoczesnym wystąpieniu w rodzinie dysfunkcji zaburzających prawidłowe jej funkcjonowanie w szczególności:

- ubóstwo,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- alkoholizm lub narkomania,
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

W rodzinach rolniczych przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości **308 zł**.

Tab. 1. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie *	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	237	128	408
w tym:			
świadczenia pieniężne	117	112	367
świadczenia niepieniężne	127	68	294
Praca socjalna	x	187	560

* Liczba rodzin i osób w rodzinach nie sumuje się, gdyż w okresie sprawozdawczym występowały rodziny, które otrzymały pomoc zarówno w formie: finansowej, rzeczowej bądź usługowej czy też w postaci pracy socjalnej.

Jednym z najważniejszych wyzwań współczesnej polityki społecznej jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Niezwykle ważną, gdyż oddziałującą bezpośrednio na środowisko zagrożone lub dotknięte wykluczeniem społecznym, rolę odgrywa **praca socjalna**. Polega ona na podejmowaniu przez pracowników socjalnych działań na rzecz osób i rodzin, które mają przyczynić się do wzmacniania, odzyskiwania zdolności tych osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Praca socjalna w rodzinach prowadzona była między innymi poprzez: monitorowanie utrzymania porządku w mieszkaniu zapewniającym poprawność funkcjonowania w środowisku; współpracę z rodziną w zakresie terminowych opłat mieszkaniowych i przeciwdziałanie postępowaniu eksmisyjnemu; współpracę z placówkami służby zdrowia w zakresie zapewnienia opieki przed ewentualnym umieszczeniem w domu pomocy społecznej; współpracę z PFRON-em w zakresie likwidacji barier architektonicznych; przyznawanie uprawnień do bezpłatnej opieki zdrowotnej.

W ramach pracy socjalnej zrealizowano również inne zadania:

- z okazji Świąt Bożego Narodzenia przy współudziale Starostwa Powiatowego w Wągrowcu z Gminy Scharnebeck z Niemiec otrzymano **173 paczki świąteczne**, które przekazano **154 dzieciom** oraz **19 osobom samotnym** z rodzin objętych pomocą społeczną w 2019r.
- w okresie sprawozdawczym wydano **369 Kart Dużej Rodziny** dla **183 rodzin**,
- ośrodek pomocy społecznej realizuje **Wielkopolską Kartę Rodziny**; w okresie sprawozdawczym wydano **5 WKR** dla **1 rodziny**,
- w okresie sprawozdawczym przyjęto **10 zgłoszeń** o charakterze **przemocy w rodzinie**. Do pracy z tymi rodzinami Zespół Interdyscyplinarny powołał 10 grup roboczych, których skład ustalony został w zależności od rodzaju stwierdzonej przemocy. W 9 rodzinach zakończono procedurę w związku z ustaniem przesłanek o charakterze przemocy domowej. Z kolei w 1 rodzinie prace zespołu interdyscyplinarnego są nadal kontynuowane,
- w ramach ogólnopolskiego projektu pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej tzw. **„SZLACHETNA PACZKA”** realizowanym przez Stowarzyszenie „Wiosna” w Krakowie zgłoszono **15 rodzin**,
- w okresie sprawozdawczym wydano **2 skierowania** do Archidiecezji Gnieźnieńskiej „CARITAS” po odbiór żywności w ramach Programu Operacyjnego „Pomoc żywnościowa 2014-2020”,
- dla 1 osoby samotnej, będącej w trudnej sytuacji zorganizowano i pokryto koszty przeprowadzki,
- opłacono 2 - dniowy pobyt dla 1 osoby w ośrodku dla bezdomnych w Rożnowicach, z którym ośrodek pomocy społecznej podpisał stosowną umowę,
- pośredniczono w wymianie pieca kuchennego dla osoby nieporadnej życiowo,
- zawiadomiono i współpracowano z Sądem Rejonowym w Wągrowcu w zakresie zabezpieczenia zdrowia i życia dziecka z powodu niewłaściwego sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez samotną matkę, w wyniku podjętych działań dziecko umieszczono w pieczy zastępczej,
- udzielono długotrwałego wsparcia 2 rodzinom znajdującym się w kryzysie po tragicznej śmierci bliskiej osoby,
- od prywatnego darczyńcy pozyskano środki higieniczne (pieluchomajtki), które przekazano osobom ciężko chorym i niepełnosprawnym,
- wypełniono i przekazano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu wnioski 3 rodzin o dofinansowanie w zakresie likwidacji barier architektonicznych,
- współpracowano z liderem Projektu Unii Europejskiej „Twój czas w 7 gminach” w zakresie ustalenia grupy uczestników projektu z terenu Gminy Mieścisko.

Główne źródło utrzymania rodzin objętych pomocą społeczną :

- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- zasiłki dla osób bezrobotnych,
- świadczenia emerytalno – rentowe,
- wynagrodzenie za pracę,

Nadmienić należy że **25 rodzin** objętych pomocą nie posiadało żadnego źródła dochodu, jedyne ich źródło utrzymania stanowiły zasiłki z pomocy społecznej.

Tab. 2. Najczęstsze powody przyznania pomocy w 2019 r.

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin*	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	72	247
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	65	273
Niepełnosprawność	57	169
Bezrobocie	40	146
Długotrwała lub ciężka choroba	37	103

*w jednej rodzinie może występować kilka powodów przyznania pomocy

Powyższe dane jednoznacznie wskazują, że w roku 2019 dominującym problemem stanowiącym główny powód przyznania świadczeń z pomocy społecznej było **ubóstwo**, które powoduje obniżenie standardu życia i utratę poczucia godności (za ubóstwo należy uznać osobę lub rodzinę w której dochód na osobę jest równy lub niższy kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj.: 701 zł i dochodu na osobę w rodzinie tj.: 528 zł).

Z analizy powodów przyznawania pomocy w roku 2019 wynika, że pomocą objęta została również znaczna liczba rodzin **bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i nie radzących sobie z problemami dnia codziennego** tj.: rodzin życiowo niezaradnych, nie podejmujących żadnych odpowiednich działań w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Bezradności tej nie należy jednak mylić z problemem posiadania przez rodzinę niewystarczających środków finansowych na zabezpieczenie tych potrzeb, gdyż w tym wypadku niezaspokojenie ich nie musi występować w parze z nieprawidłowym pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych. O bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego powinno mówić się w odniesieniu do rodzin, które posiadają wystarczające środki finansowe na zabezpieczenie podstawowych potrzeb, lecz środkami tymi dysponują w nieodpowiedni sposób. Kolejnymi ważnymi powodami przyznania pomocy była: **niepełnosprawność** potwierdzona orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, **bezrobocie** potwierdzone w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wągrowcu **oraz długotrwała lub ciężka choroba**.

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej i wydatkowanie środków finansowych :

Świadczenia z pomocy społecznej są zróżnicowane, mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można następujące rodzaje świadczeń: w naturze, w usługach i pieniężne. Udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ (zadanie własne)

Tab. 3 Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej i poniesione wydatki.

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
5	59	150.840,34	5	5

W 2019 r. **5 osobom** wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych opłacono pobyt w domach pomocy społecznej (4 osobom przebywających w Domu Pomocy Społecznej w Srebrnej Górze i 1 osobie w Domu Pomocy Społecznej w Dębnie). Udział gminy w obligatoryjnych odpłatnościach za pobyt wyniósł łącznie: **150.840,34 zł**. Średnia miesięczna odpłatność wynosiła: 12.570,03 zł.

SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

(zadanie własne w całości finansowane z dotacji celowej budżetu państwa)

Tab. 4. Liczba osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym i wydatkowane środki.

Liczba osób, za których opłacono składkę zdrowotną	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
16	168	8.372,12

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane były za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, a niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

ZASIŁKI OKRESOWE (zadanie własne w całości finansowane z dotacji celowej budżetu państwa).

Tab. 5. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłku okresowego i wydatkowane środki.

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia kwota zasiłku w zł
51	305	117.756,41	50	179	386,09

Zasiłki okresowe przyznawane i wypłacone były w szczególności z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby oraz z powodu innych uzasadnionych przyczyn. Wszystkie zasiłki wypłacone zostały w części zagwarantowanej z budżetu państwa i stanowiły 50% różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby lub rodziny.

ZASIŁKI CELOWE (zadanie własne).

Tab. 6. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego oraz wydatkowane środki finansowe.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia kwota zasiłku w zł
Zasiłek celowy	41	148	29.274,27	41	84	197,80
Specjalny zasiłek celowy	28	95	17.613,73	28	83	185,41

Zasiłek celowy ma charakter pomocy doraźnej. Pomoc w formie zasiłku celowego udzielana była m.in. na zakup żywności, opału, leków. Zasiłki celowe na opał w okresie zimowym w zasadzie miały formę niepieniężną. W sytuacjach wskazanych przez pracownika socjalnego, gdzie istniało domniemanie korzystania z przyznanej pomocy w sposób niezgodny z przeznaczeniem, świadczenie miało charakter niepieniężny. Kwota świadczenia ma charakter uznaniowy i jest zależna od możliwości finansowych ośrodka.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe przyznawany był **specjalny zasiłek celowy**, którego wysokość ma również charakter uznaniowy. W okresie sprawozdawczym świadczenia te były wypłacone najczęściej z powodu występowania w rodzinie długotrwałej choroby lub niepełnosprawności powodujących znaczny wzrost kosztów utrzymania rodziny.

ZASIŁKI STAŁE (zadanie własne w całości finansowe z dotacji celowej budżetu państwa).

Tab. 7. Liczba osób którym przyznano zasiłek stały i wydatkowane środki finansowe.

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia kwota zasiłku w zł
19	191	98.410,65	19	37	515,24

Zasiłki stałe stanowią świadczenie obligatoryjne i są uzależnione od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz niezdolności do pracy z powodu wieku i wysokości posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE (zadanie zlecone).

Tab. 8. Liczba osób, którym przyznano pomoc w formie usług specjalistycznych i poniesione wydatki.

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
6	1867,5 godziny	90.200,00	6	30

Usługi specjalistyczne skierowane były dla **5 dzieci** oraz **1 osoby** z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania. **Wpływy z odpłatności świadczeniobiorcy** za specjalistyczne usługi opiekuńcze wyniosły **9.321,69 zł** i zostały przekazane do Urzędu Gminy w Mieścisku, następnie w odpowiedniej wysokości przekazane do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

USŁUGI OPIEKUŃCZE (zadanie własne).

14 osobom oraz **1** rodzinie wielodzietnej udzielono wsparcia w ramach usług opiekuńczych.

Wykonano:

- **3192 godzin** usług opiekuńczych dla 11 podopiecznych realizowanych przez pomoc sąsiedzką
- **908 godzin** usług opiekuńczych dla 4 podopiecznych realizowanych przez opiekunkę.

Usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania podopiecznych, a zakres prac obejmował przede wszystkim wykonywanie podstawowych, codziennych czynności domowych, w tym między innymi: utrzymanie czystości i porządku w mieszkaniu, robienie zakupów, palenie w piecu, załatwianie spraw urzędowych.

W oparciu o uchwałę Rady Gminy Mieścisko podopieczni za świadczone usługi opiekuńcze ponosili odpłatność w zależności od dochodu osoby korzystającej z tego świadczenia. W 3 rodzinach, gdzie dochód był niższy niż kryterium uprawniające podopieczni zwolnieni byli z ponoszenia odpłatności. Wpływy za usługi opiekuńcze wynosiły łącznie **18.278,59 zł** i stanowiły dochód gminy.

RZĄDOWY PROGRAM „Posiłek w szkole i w domu” (zadanie własne).

Celem program „Posiłek w szkole i w domu” jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

- 1) posiłek,
- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności,
- 3) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Tab. 9. Liczba osób, którym przyznano pomoc w ramach Programu, liczba świadczeń oraz wydatkowane środki finansowe.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób objętych pomocą	Liczba świadczeń	Koszt w zł		
			Środki własne	Dotacja celowa	Łączny koszt dożywiania
Posiłki w placówkach oświatowych	112 dzieci	12700	30.215,31 w tym z FA: 3.287,41	69.694,88	99.910,19
Zasiłki celowe	64 rodziny	164	2.284,69 w tym z FA: 212,59	39.855,12	42.139,81
Świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych	9 rodzin	32	1.500,00	5.450,00	6.950,00
RAZEM:		12896	34.000,00 w tym z FA: 3.500,00	115.000,00	149.000,00

Ogólna liczba osób objętych wsparciem w ramach Programu wyniosła: **282 osoby**.

W oparciu o założenia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na wnioski dyrektorów szkół i przedszkola ” w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełniał wymagań ustawowych, a wyrażał chęć zjedzenia posiłku udzielono **9 dzieciom** pomocy w formie opłacania posiłków w szkole.

ŚWIADCZENIA RODZINNE (zadanie zlecone).

Kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674 zł**. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764 zł**.

Z kolei kryterium dochodowe do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (becikowe) wynosi **1.922 zł**. Kolejne kryterium odnosi się do specjalnego zasiłku opiekuńczego i wynosi **764 zł**.

Rodzaje wypłacanych świadczeń rodzinnych:

1. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego (95 zł do 5 lat; 124 zł do 18 lat; 135 zł do 21 lat)
2. „Złotówka za złotówkę” świadczenie przyznawane w sytuacji przekroczenia kryterium dochodowego
3. Świadczenia opiekuńcze:
  - zasiłek pielęgnacyjny (184,42 zł do 31.10.2019 r. i 215,84 zł od 1.11.2019 r.)
  - specjalny zasiłek opiekuńczy (620 zł)
  - świadczenie pielęgnacyjne (1.583 zł)
4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (1.000 zł)
5. Świadczenie rodzicielskie – dla osób nieposiadających prawa do zasiłku macierzyńskiego z innego tytułu niezależne od dochodu rodziny, przez okres 1 roku od urodzenia dziecka (1.000 zł)
6. Zasiłek dla opiekuna (620 zł)
7. Jednorazowe świadczenie „Za życiem” – (4.000 zł) > niezależne od dochodu rodziny

Tab. 10. Rodzaj świadczenia oraz ilość rodzin korzystających i wydatkowane środki finansowe.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin*	Liczba świadczeń	Wykonanie
Zasiłek rodzinny	227	5457	637.934,00
Dodatki do zasiłku rodzinnego:	X	2529	294.551,50
Z tytułu urodzenia dziecka	X	22	22.000,00
Z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	X	113	43.370,50
Z tytułu samotnego wychowywania dziecka	X	107	20.651,00
Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	X	256	27.880,00
Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	X	327	32.402,00
Z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejsce zamieszkania (dojazd/internat)	X	572	40784,00
Z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	X	1132	107.464,00
Złotówka za złotówkę	31	X	55.116,95
Świadczenia opiekuńcze:	x	3198	
Zasiłek pielęgnacyjny	233	2550	482.476,00
Świadczenie pielęgnacyjne	37	426	673.828,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	25	222	137.180,00
Świadczenie rodzicielskie	31	196	185.302,30
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	49	49	49.000,00
Zasiłek dla opiekuna	15	161	99.572,00
OGÓŁEM	430	11590	2.614.960,75

(*w zależności od rodzaju świadczenia rodzina może wystąpić wielokrotnie, dlatego ogółem nie stanowi sumy)

Składki na ubezpieczenia społeczne

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna opłacana jest składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od wysokości pobieranego świadczenia przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia. W okresie sprawozdawczym opłacono **547** składek w łącznej kwocie **157.046,56 zł**.

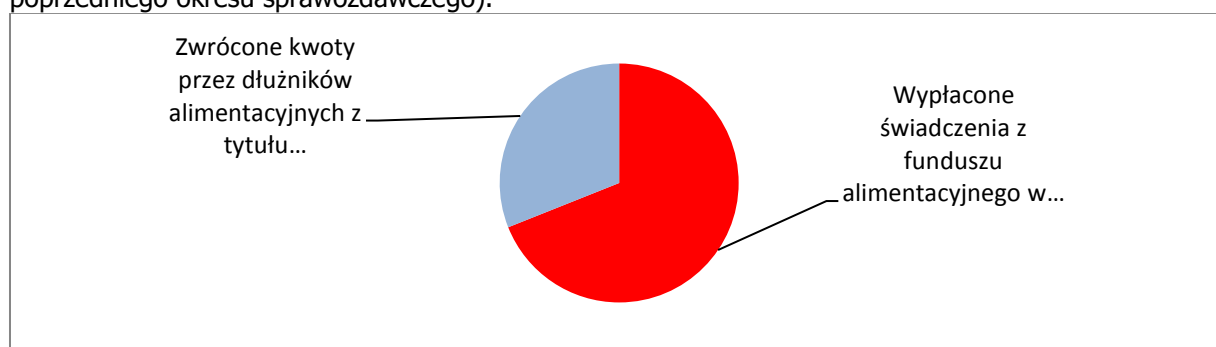
Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna opłacana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne od wysokości pobieranego świadczenia w przypadku, gdy świadczeniobiorca nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W okresie sprawozdawczym opłacono **294** składek w łącznej kwocie **23.685,48 zł**.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY (zadanie zlecone).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie świadczeniowym 2018/2019 przysługiwały, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał **725 zł** natomiast w okresie świadczeniowym 2019/2020 przysługiwały jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza **800 zł**. Kwota przyznanego świadczenia uzależniona jest od ustalonych alimentów wyrokiem sądowym, jednakże nie więcej niż **500 zł** na jedno dziecko. W okresie sprawozdawczym wypłacono **456** świadczeń dla **24** rodzin w tym **44** osób uprawnionych (dzieci) na łączną kwotę **181.427,57 zł**.

W 2019 r. zwrot od dłużników alimentacyjnych wyniósł **81.676,05 zł** (spadek o 25.619,48 zł od poprzedniego okresu sprawozdawczego).

Z dokonanego zwrotu **81.676,05 zł**

- **9.443,78 zł** - przekazano na dochody własne gminy (40%)
- **14.165,62 zł** - przekazano na dochód budżetu państwa (60%)
- **58.066,65 zł** – przekazano na dochód budżetu państwa (odsetki ustawowe)

Z otrzymanej kwoty wyegzekwowanej od dłużnika alimentacyjnego, w pierwszej kolejności pomniejsza się odsetki (do całkowitej ich spłaty od całości zadłużenia), które przekazuje się w całości na budżet państwa. Po spłacie odsetek następuje pomniejszenie należności głównej w relacji 40% dla gminy wierzyciela i 60% na budżet państwa.

Według stanu ewidencyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieście prowadzonego od października 2008 r. na dzień 31 grudnia 2018 r. zewidencjonowanych zostało **132 dłużników alimentacyjnych**. Łączna kwota zadłużenia dłużników alimentacyjnych na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosła: **1.826.258,15 zł** (wzrost o 57.049,10 zł do 2018 r.)

Stan konta najbardziej zadłużonego dłużnika alimentacyjnego wg. ewidencji OPS-u na 31.12.2019r. wyniosła **263.826,64 zł** w tym odsetki ustawowe w wysokości **92.635,35 zł**.

Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych aktualizowany jest w okresach ca 14 dni do 5-ciu Biur Informacji Gospodarczej przy zaległościach za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Na dzień 31 grudnia 2019 r. w ewidencji BIG-u było **69** dłużników alimentacyjnych.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (zadanie zlecone).

Program „Rodzina 500 plus” ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze w wysokości **500 zł** miesięcznie otrzymają rodzice niezależnie od dochodu do ukończenia przez nie 18. roku życia. Kryterium dochodowe uprawniające do przyznania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko obowiązywało od 1 kwietnia 2016 r. a zostało zniesione od 1 lipca 2019 r.

Programem „Rodzina 500 plus” w 2019 roku objętych zostało **719 rodzin** dla **1179 dzieci**.

Dla 1 dziecka wypłacono dodatek dyferencyjny. Dodatek dyferencyjny stanowi różnicę między świadczeniami w dwóch zainteresowanych państwach, ale tylko wtedy, gdy kwota świadczeń w tym drugim państwie przewyższa kwotę świadczeń z państwa mającego pierwszeństwo.

W okresie sprawozdawczym wypłacono ogółem **11333 świadczeń** na łączną kwotę **5.640.141,19zł**.

Program „Rodzina 500 plus” podlega koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i z tego tytułu **32 wniosków** zostało przekazanych do Wojewody Wielkopolskiego tytułem rozpatrzenia czy w stosunku do danej rodziny mają zastosowanie przepisy o wyżej wymienionej koordynacji.

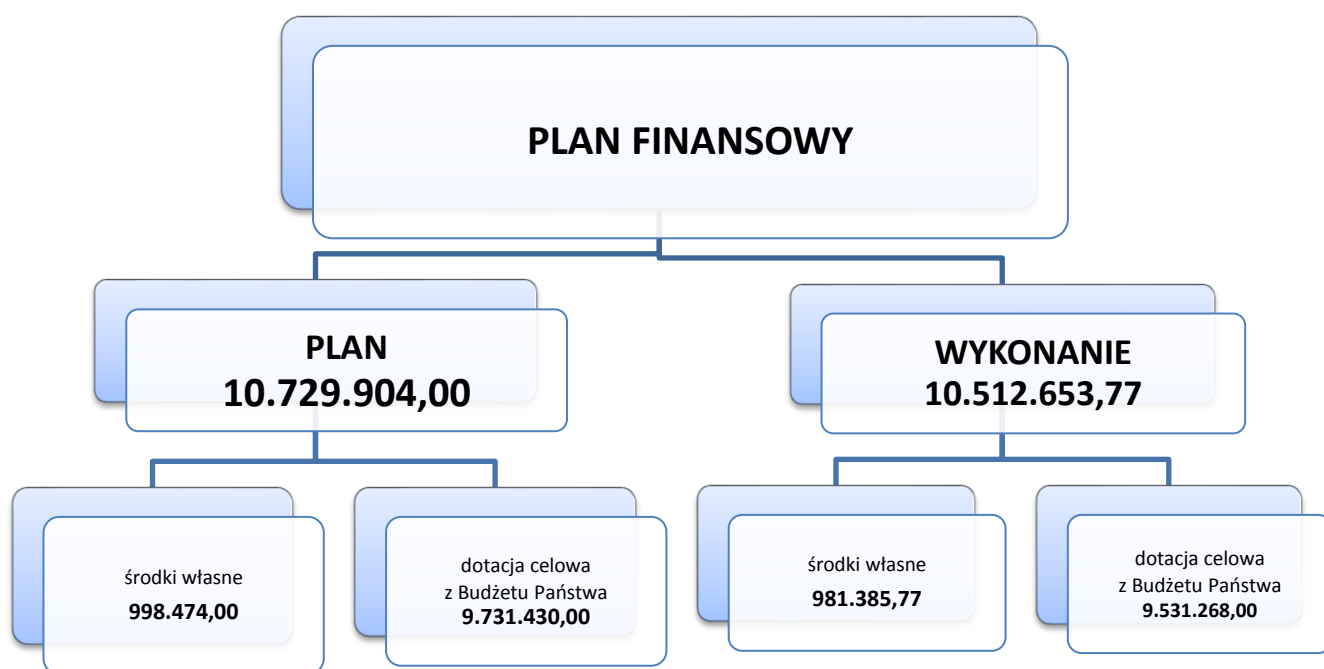
ŚWIADCZENIE DOBRY START (zadanie zlecone)

Rządowy program „Dobry Start” wprowadzony został 01 lipca 2018 r. Świadczenie z tego tytułu przysługuje bez względu na dochód rodziny raz w roku w **kwocie 300 zł** w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

- przez dziecko lub osobę uczącą się 20. roku życia
- przez dziecko lub osobę uczącą się 24. roku życia – w przypadku niepełnosprawnych dzieci lub osób uczących się.

W 2019 r. wprowadzono zmianę dotyczącą przysługiwania świadczenia dobry start również w związku z rozpoczęciem roku szkolnego 2019/2020 dla osób uczących się w szkole dla dorosłych lub w szkole policealnej.

W 2019 roku świadczenie „Dobry Start” otrzymało **561 rodzin** dla **842 dzieci** na łączną kwotę **252.600,00 zł**.

Niewykorzystane w roku budżetowym środki finansowe w łącznej wysokości 115.289,23 zł zostały zwrócone na konto gminy, w tym: 17.088,23 zł stanowiły środki własne, 98.201,00 zł stanowiła dotacja celowa z budżetu państwa. Zwrot niewykorzystanych środków finansowych wynikał z dostosowania wydatków do faktycznych potrzeb.

WYKONANIE PLANU WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

(według rozdziałów klasyfikacji budżetowej)

Tab. 11. Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku za podziałem na poszczególne zadania.

Dział	Rozdział		Wydatki poniesione w ramach środków własnych	Wydatki poniesione w ramach dotacji celowej	Wydatki ogółem
852 Pomoc Społeczna					
	85202	Domy pomocy społecznej	150.840,34	0,00	150.840,34
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	429,94	0,00	429,94
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	0,00	8.372,12	8.372,12
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	46.888,00	118.457,41	165.345,41
	85216	Zasiłki stałe	0,00	98.410,65	98.410,65
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	648.853,16	65.686,32	714.539,48
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	53.981,03	90.200,25	144.181,28
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	30.500,00	115.000,00	145.500,00
855 Rodzina					
	85501	Świadczenie wychowawcze	0,00	5.712.374,52	5.712.374,52
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0,00	3.036.952,85	3.036.952,85
	85503	Karta Dużej Rodziny	0,00	1.108,50	1.108,50
	85504	Wspieranie rodziny (Asystent rodziny) („Dobry start”)	8.367,00	0,00	8.367,00
			0,00	261.019,90	261.019,90
	85508	Rodziny zastępcze	41.526,30	0,00	41.526,30
	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	0,00	23.685,48	23.685,48
Razem:			981.385,77	9.531.268,00	10.512.653,77

Realizacja wszystkich wydatków w roku sprawozdawczym przebiegała zgodnie z planem finansowym. Wypłata zasiłków/świadczeń dla świadczeniobiorców oraz zobowiązania wobec pracowników i kontrahentów dokonywane były z zachowaniem terminów płatności.

Kadra ośrodka pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku na dzień 31.12.2019 r. zatrudniał 10 pracowników na umowę o pracę, w tym 9 osób było zatrudnionych na pełen etat, na następujących stanowiskach: kierownik, z-ca kierownika OPS, specjalista pracy socjalnej – 2 osoby, pracownik socjalny – 1 osoba, inspektor ds. świadczeń rodzinnych - 1 osoba, samodzielny referent ds. dłużników i funduszu alimentacyjnego – 1 osoba, samodzielny referent ds. świadczenia wychowawczego – 1 osoba oraz 1 opiekun w ośrodku pomocy społecznej zatrudniony na ½ etatu. Realizując zadania statutowe w ośrodku pomocy społecznej zatrudniano także osoby na umowę zlecenie, na następujących stanowiskach: asystent rodziny – 1 osoba, pomoce sąsiedzkie - 13 osób, sprzątaczkę – 2 osoby, 2 osoby wykonujące specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Zakres działań pracowników ośrodka pomocy społecznej stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności, narzędzi niezbędnych do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzkimi, wspierania osób tego wymagających, ale nie wyręczania. Działania te mają zmierzać do wzmacniania, odzyskiwania zdolności osób oraz rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.